

Sebastian Tynkkynen ps ym.

Lakialoite laiksi perusopetuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lisätään perusopetuslaissa (628/1998) määriteltyjen kaikille yhteisinä aineina opetettavien aineiden joukkoon uutena omana oppiaineena taloustaito. Taloustaidon oppiaineessa oppilaille opetettaisiin nykyistä laajemmin käytännön elämässä tarvittavia taitoja oman talouden hallintaan liittyen. Taloustaidon oppiaineessa käsiteltäisiin esimerkiksi asumiseen, kuluttamiseen, verotukseen, säästämiseen, velkaantumiseen ja oman talouden riskeihin liittyviä asioita.

PERUSTELUT

Yhä useampi suomalainen kamppailee taloudellisten ongelmien kanssa, joiden taustalla saattaa olla ylivelkaantumista, peliongelmia tai vaikeuksia kulutustottumusten hallinnassa. Monesti syynä taloudellisten ongelmien synnylle ovat puutteelliset tiedot sekä vaikeudet oman talouden hahmottamisessa. Etenkin itsenäistyvien nuorten kohdalla on suuri riski ajautua taloudellisiin ongelmiin. Palkkatyöt tai opiskelut aloittava nuori saattaa olla ensimmäistä kertaa tilanteessa, jossa hän vastaa itse asumiskustannuksistaan ja muista kotitalouden menoista. Vastaavasti nuori saattaa olla ensimmäistä kertaa tilanteessa, jossa säännöllisiä kuukausittaisia tuloja aletaan maksamaan pankkitilille, jolloin mahdollisuudet tehdä itsenäisiä kulutuspäätöksiä kasvavat. Täysi-ikäisyyden myötä nuoren on mahdollista esimerkiksi ottaa lainoja ja pelata rahapelejä.

Suurten elämänmuutosten yhteydessä oman talouden hallinta on usein puutteellista, sillä työkalut ja tietoisuus hoitaa omaa talouttaan ovat vaillinaisia. Siksi näitä työkaluja tulisi nykyistä opetusta laajemmin tarjota oppilaille jo peruskoulusta alkaen. Talouden hallinta on jokapäiväisen arjen keskeisimpiä ja välttämättömiä taitoja, ja lähitulevaisuudessa saattaa siintää myös suuria taloudellisia tapahtumia, kuten esimerkiksi oman asunnon osto tai perinnön saaminen.

Valtiovallan tulee tehdä konkreettisia toimia, joilla pystytään katkaisemaan velkaongelmien määrän kasvu. Monen nuoren kohdalla velkaongelmiin ajautuminen ilman ymmärrystä omasta taloudestaan saattaa merkitä koko elämän mittaisia vaikeuksia. Siksi kouluissa tulisi tarjota sellaista kokonaisvaltaista opetusta uuden oppiaineen muodossa, jonka myötä suomalaisten ymmärrys oman talouden hallinnasta saataisiin paremmalle tasolle, jolloin kohtalokkailta virheiltä pystyttäisiin välttymään. Monella vanhemmalla ymmärrys talouden hallinnasta on heikkoa, joten kasvava nuori ei välttämättä saa tarvittavia oppeja kotoaan. Vasta aikuisiällä tehty yksittäinen tapaaminen pankin asiantuntijan kanssa ei ole riittävä, ja valitettavan monen kohdalla se tapahtuu vie-

Lakialoite LA 87/2020 vp

läpä liian myöhään. Taloustaitojen opettaminen on tärkeä osa eriarvoisuuskehitykseen puuttumisessa, jolla on suuri vaikutus yksilön hyvinvointiin ja yhteiskunnan tulevaisuuteen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

perusopetuslain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 453/2001, seuraavasti:

11 §

Opetuksen sisältö

Perusopetuksen oppimäärä sisältää, sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään, kaikille yhteisinä aineina äidinkieltä ja kirjallisuutta, toista kotimaista kieltä, vieraita kieliä, ympäristöoppia, terveystietoa, uskontoa tai elämäntutkimustietoa, historiaa, yhteiskuntaoppia, taloustaitoa, matematiikkaa, fysiikkaa, kemiaa, biologiaa, maantietoa, liikuntaa, musiikkia, kuvataidetta, käsityötä ja kotitaloutta. Opetus voi perustua, sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään, erilaajuisiin oppimääriin. Perusopetuksen järjestäjä voi 7 tai 8 §:n nojalla määrätyn erityisen koulutustehtävän mukaisesti poiketa tämän momentin säännöksistä.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 24.11.2020

Sebastian Tynkkynen ps
Ritva Elomaa ps
Veikko Vallin ps